

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 21877/2022
05.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Пајовић, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, оба из ..., чији је заједнички пуномоћник Величко Мићовић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1037/22 од 06.09.2022. године, у седници одржаној 05.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1037/22 од 06.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П 2126/21 од 09.02.2022. године, ставом првим изреке, обавезани су тужени да тужилци на име накнаде штете исплате износ од 5.850 евра са каматом по стопи коју признаје Централна банка Европске уније почев од 24.06.2015. године па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилце према туженима којим је тражила да суд обавезе тужене да јој на име накнаде штете плате износ од још 5.850 евра са каматом по стопи коју признаје Централна банка Европске уније почев од 24.06.2015. године па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом трећим изреке, обавезани су тужени да тужилци плате трошкове парничног поступка у износу од 163.792,50 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1037/22 од 06.09.2022. године, укинута је пресуда Основног суда у Ужицу П 2126/21 од 09.02.2022. године и усвојен тужбени захтев тужилце и обавезани тужени да тужилци на име накнаде штете исплате износ од 11.700 евра са каматом по стопи коју признаје Централна банка Европске уније почев од 24.06.2015. године па до коначне исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, све у року од 15 дана од дана пријема пресуде и обавезани су тужени да тужилци на име трошкова парничног

поступка солидарно исплате износ од 362.835,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени су изјавили благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужених ГГ из ..., која је преминула 2015. године њени правни следбеници су овде тужени, била је власник локала површине 10,47м² који се налази у ... у улици ..., на кат. парц. број ... КО ... Предметни локал сада пок. ГГ је продала овде тужиљи АА и о томе је оверен уговор пред Општинским судом у Ужицу под Ов 3184/96 од 14.12.2006. године. Тужиља као купац је исплатила купопродајну цену у целости и ступила је у државину предметне непокретности. Међутим, у договору са својим сином туженим ББ, покојна ГГ је дала сагласност да се на кредит који је тужени ББ подигао код ... банке а.д. Београд стави на предметни локал хипотека што је учињено решењем Општинског суда у Ужицу З Р 135/07 од 31.01.2007. године – одређена је укњижба zaloжног права извршне вансудске хипотеке првог реда у корист повериоца ... банке а.д. Београд на непокретности – локалу површине 42,95м² на кат. парцели број ... КО ..., а у којој површини је инкорпориран и предметни локал који је купила тужиља у површини од 10,47м² са галеријом а ово из разлога јер је у међувремену извршена пренамена тог локала уз сагласност надлежног државног органа па је од пословног простора површине 42,95м² формирано четири локала. Овде тужени ББ није вратио подигнути кредит а ...banka а.д. Београд као правни следбеник ... банке а.д. Београд је покренула поступак вансудске продаје ради намиривања потраживања – према кориснику кредита ББ по уговору о стамбеном кредиту од 26.01.2007. године. Да би избегла да остане без купљеног локала и да буде исељена из истог тужиља је у поступку продаје тог локала исти поново купила од ...банке а.д. Београд дана 24.06.2015. године за цену од 11.700 евра, који износ је исплатила.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је нашао да су тужени као правни следбеници покојне ГГ (њени наследници) по решењу Првог основног суда у Београду О 5126/19 од 14.06.2021. године, одговорни тужиљи за насталу штету. Потраживање тужиље заснива се на кривици сада пок. ГГ која иако свесна да је отуђила локал – део пословног простора у површини од 10,47м² на истом пословном простору, путем заложне изјаве, дала сагласност да се упише хипотека на тај начин оптеретила пословни простор који је пре тога продала тужиљи. Штета тужиље се састоји у виду издатка за поновну куповину истог пословног простора. Међутим, првостепени суд налази да у овом случају постоји и одговорност тужиље, тј. да постоји подељена одговорност. Одговорност тужиље постоји из разлога што се иста није укњижила у Служби за катастар непокретности на предметном локалу. Допринос тужиље насталој штети определило је на 50% па је усвојио тужбени захтев и обавезао

тужене на исплату износа од 5.850 евра а у преосталом делу тужбени захтев одбио као неоснован.

Апелациони суд није прихватио овакво правно становиште првостепеног суда у погледу закључка да постоји подељена одговорност тј. допринос тужиље насталој штети па је укинуо првостепену пресуду и након отворене расправе и спроведеног доказног поступка усвојио тужбени захтев тужиље у целости. При томе, другостепени суд прихвата правни став првостепеног суда у погледу основа потраживања тужиље који се заснива на кривици сада правног претходног тужених. При томе Апелациони суд налази да нема доприноса тужиље насталој штети из разлога што и да је тужиља покренула парницу у току извршног поступка, ради недозвољености спровођења извршења то не би одложило извршење јер је тужиља треће лице у извршном поступку. Како постоји директна узрочно-последична веза између давања предметне заложне изјаве и правног претходника тужених и настале штете то је нашао да су тужени као сукцесори пок. ГГ, одговорни за штету у целости.

По оцени Врховног суда, правилно је закључио другостепени суд да постоји одговорност тужених за насталу штету. Та штета се заснива на кривици правног претходника сада тужених њихове мајке покојне ГГ јер иако је била свесна да је предметни локал продала, дала је заложну изјаву и путем хипотеке оптеретила предметни локал који је касније због невраћања кредита њеног сина ББ, продат, а тужиља да би спречила иселење из локала је била принуђена да поново купи предметни локал за назначени спорни износ од 11.700 евра. Правилан је закључак да постоји директна узрочно-последична веза између поступка правног претходника тужених и настале штете. Правилан је и закључак другостепеног суда да у конкретном случају не постоји подељена одговорност тј. да нема доприноса тужиље насталој штети. Ово посебно и из разлога што је тужиља предметни локал купила у току 2006. године, а заложна изјава је дата 31.01.2007. године. Након куповине тужиља није могла да се укњижи као власник предметног локала јер у то време није постојао катастар непокретности већ само катастар земљишта па упис предметног локала није ни могао бити извршен у Служби за катастар непокретности јер је катастар непокретности установљен тек у току 2009. године. С друге стране тужиља се у извршном поступку, када је извршена продаја предметног локала по предлогу ...банке а.д. Београд јавља као треће лице. Приговор трећег лица у том поступку не одлаже спровођење извршења. У случају да је тужиља поступала другачије, то не оправдава правног претходника тужених да је након продаје локала исти могла да оптерети или отуђи трећим лицима што све опет указује на околност да предметна је одговорност заснована на кривици и представља основ за накнаду штете тужиљи.

Неосновани су наводи ревизије да банка није овлашћена да покрене поступак продаје јер је поступак покренула на основу заложне изјаве дате од невласника јер је тужиља 20 година била власник те непокретности па се ни банка није могла поуздати у јавне књиге. Ово из разлога што заложна изјава конституише хипотеку на одређеној непокретности као стварноправно потраживање, а питање власништва над одређеном непокретности на којој се налази хипотека не утиче на судбину хипотеке и могућност њене реализације. Ни остали наводи из ревизије тужених нису од посебног значаја да могу да доведу до другачије одлуке суда.

Имајући у виду све напред изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић